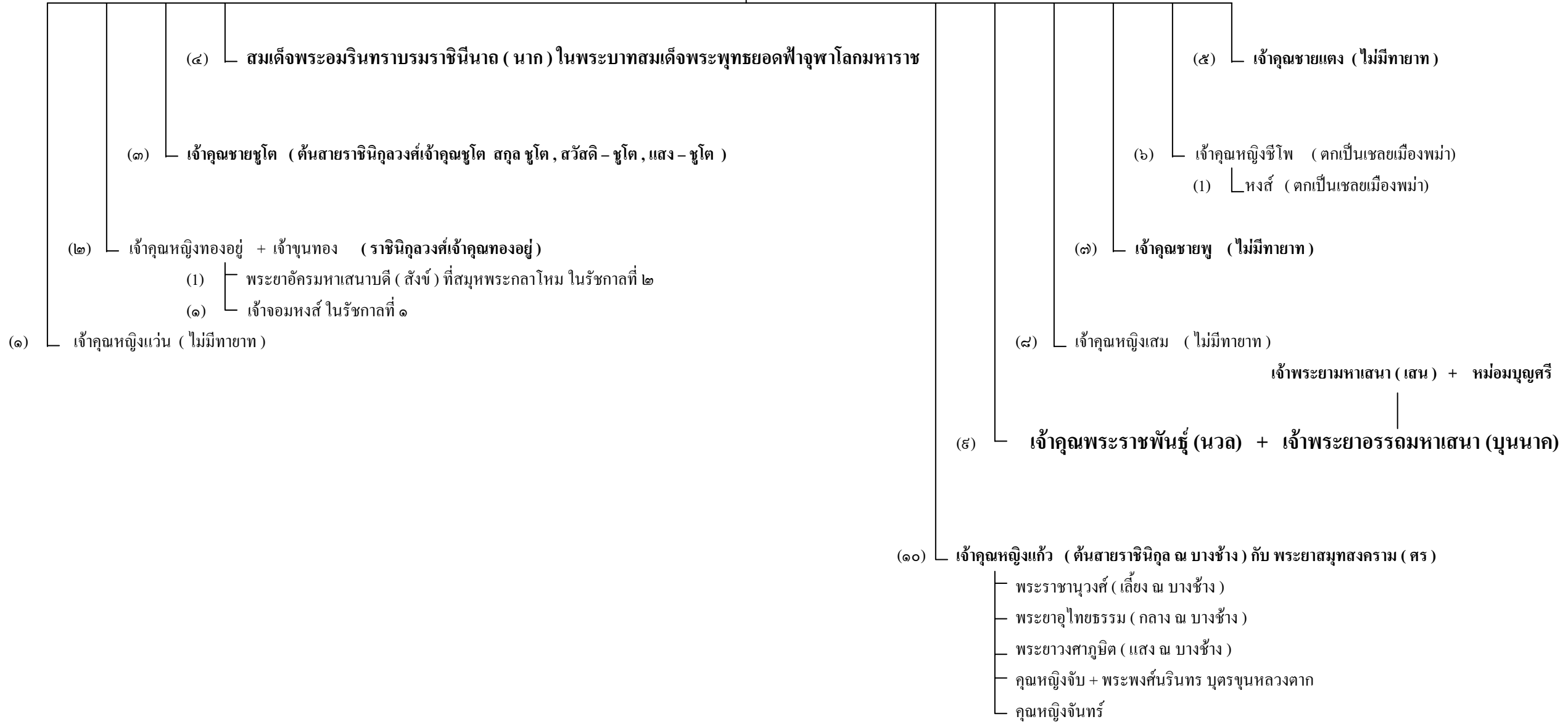

ฝั่งแสดงลำดับวงศ์ราชินิกุล บางช่วง

คำอธิบายราชินิกุล

สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงมีพระราชดำริว่า ราชินิกุลเป็นพระญาติของสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินนับทางฝ่ายสมเด็จพระบรมราชชนนี ราชินิกุลบางช้าง คือพระญาติวงศ์ของสมเด็จพระอมรินทราบรมราชินี พระบรมราชชนนีพันปีหลวงของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ พระนิเวศสถานเดิมอยู่ที่อำเภอบางช้าง เมือง สมุทรสงคราม จึงเรียกว่าราชินิกุลบางช้าง เป็นปฐมราชินิกุลของกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อ พ.ศ.๒๓๕๒

ราชินิกุลบางช้างสายตรง

พระชนกสมเด็จพระอมรินทราบรมราชินี ทรงพระนามว่าทอง ถึงพิราลัยเสียแต่ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี พระชนนีทรงพระนามว่า สั้น ในภายหลังทรงผนวชเป็นรูปจีมีพระชนม์มาจนในรัชกาลที่ ๑ กรุงรัตนโกสินทร์ ในรัชกาลที่ ๔ ทรงสถาปนาถวายพระนามว่า สมเด็จพระรูปศิริโสภาคย์มหานาคนารี มีพระโอรส ธิดา ๑๐ องค์ นับเป็นชั้นที่ ๑ เป็นราชสกุล ๑ เป็นราชินิกุลสายตรง ๑ วงศ์ ซึ่งสืบเชื้อสายมาจนปัจจุบันคือ

- ๑ วงศ์เจ้าคุณชายชูโต ใช้นามสกุล ชูโต เป็นพื้นแล้วแยกไปใช้สกุล สวัสดิ์ - ชูโต และ แสง - ชูโต
- ๒ วงศ์เจ้าคุณหญิงนวล ใช้นามสกุล บุนนาค
- ๓ วงศ์เจ้าคุณหญิงแก้ว ใช้นามสกุล ณ บางช้าง

บรรดาราชนิกุลซึ่งเป็นพระพี่และน้องของสมเด็จพระอมรินทราบรมราชินี เมื่อรัชกาลที่ ๔ เรียกในราชการว่า เจ้าคุณพระไอยิกา ถึงรัชกาลที่ ๖ ทรงบัญญัติให้เรียกว่า เจ้าคุณพระราชนิกุล ชั้นที่ ๑